

SANAL KİTAPLAR

2017

ISBN 978-625-93346-3-9

YÜZYILIN FELÂKETİ

YAZDIKLARIMIZ:92

Zekai İŞLER **YÜZYILIN FELÂKETİ**

Mahmut Selim GÜRSEL

2017

YAZDIKLARIMIZ: 92

Zekâi İŞLER

YÜZYILIN FELÂKETİ

İÇİNDEKİLER

TAKTİM

Mahmut Selim GÜRSEL

Zekai İŞLER

YÜZYILIN FELÂKETİNİ YASADIM

Mahmut Selim GÜRSEL
2017

ISBN978-625-93346-3-9

TAKDİM

Bir kitabın doğması, o kitabı yazmaya kalkan kişinin amacına ve bilgi birikimine göre değerlendirilmesi uygun olarak görülmelidir.

Elinizde bulunan bu çalışmanın sizlere ulaşması için günlerini veren bu çabası için şükranlarımı sunarken, bu çalışmada da benim ufacık bir katkımın da bulunması beni bahtiyar etmiştir.

Bu çalışma ile sizlerde bazı bilgileri edinmiş ve faydalanmış olarak uzun yılların birikimlerinden aydınlanacağınızı göreceksiniz.

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

Bilgi; yazılmadıkça kaybolmaya açık birikimlerdir. Her insan bir kitaptır; onu okumamız gereklidir.

Tanımadığımız ve anlamadığımız kişiler hakkında nasıl kararlar veremezsek; bir çalışmayı da incelemeden, okumadan karar veremeyiz.

Mahmut Selim GÜRSEL

Mahmut Selim GÜRSEL

1947 tarihinde babamın subay olarak bulunduğu Erzurum'da bir at arabasında doğum evine giderken doğmuşum. Babam Eminsü Ali Rıza Gürsel, annem ise Fahriye hanımefendi idi. İlkokula İskenderun'da başladım. Ankara' da bitirdim. Ankara Yenimahalle Ortaokulunun birinci sönestrinde babamın emekli olmasından dolayı [KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

1960 yılında Çorum'a gelince Atatürk Ortaokuluna devam ettim. Babamın "oku da oğlum ceketimi satar seni okuturum" diyerek bana yaptığı nasihatleri ters tepki yaptı, okumuyorum diyerek okulu birinci sınıfta bıraktım. Marangoz çırağı olarak Azmi Başar ustanın yanına girdim. Askere gidene kadar ustanın yanında çalıştım.

1967 tarihin de askerlik dönüşü, Ankara Emniyet Müdürlüğüne teknisyen olarak göreve başladım.

Ortaokulu dışarıdan 2 yılda bitirdim 1972 tarihinde Polis Memuru olarak Ankara'da çeşitli şubeler ve karakollarda çalıştım.

16 Eylül 1973 tarihinde Selma (Kurşuncu) Hanımefendi ile evlendim.

1978 yılında ayında naklen Çorum İl Halk Kütüphanesine Memur olarak geçtim.

Dışarıdan Çorum Ticaret Lisesini iki yılda bitirdim.

Kendi kendime Osmanlıcayı öğrenmeye uğraştım, Hat sanatı ile biraz ilgilendim 150 ye yakın Ser levham var, Çorum Güzel Sanatlar

YÜZYILIN FELAKETİ

6

Galerisinde ve Kütüphane salonlarında bu levhaları sergiledim.

03. 08. 1988 tarihinde İl Halk Kütüphanesi Müdür yardımcılığına atandım.

1990 tarihinde kütüphanelerdeki kitapların tasnifi ile ilgili 10 yıllık bir araştırmamı "Alfabetik Onlu Tasnif Fihristi (Dewey) "kitap haline getirip Kültür Bakanlığına sundum. Kitabımdan Türkiye'deki bütün kütüphanelere dağıtılmak üzere 1000 adet satın aldılar.

1993 yılında Türkiye'deki bütün kütüphaneler de bulunan " El Yazması" kitapların Ankara Milli

Kütüphanesine toplanma kararı veren Kültür Bakanlığına karşı Çorumlu hemşerilerimi haber dar ettim, mahalli radyodan ve gazeteler ile parti il Başkanlarını ile Millet Vekilimiz Adnan Türkoğlu ve Belediye Başkanımız rahmetli Turan Kılıççılıolu' nun destekleri ile el yazma kitaplarımızın Çorum' da kalmasını sağladım!

Açık öğretim için üniversite sınavlarına girip kazandım. İkinci sınıfta iken 25 Nisan 1994

[**KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!**](#)

YÜZYILIN FELAKETİ

7

tarihinde Tatvan Bitlis'e Müdür olarak tayinim çıktı, tayin edildiğim yere gitmeyerek emekliliğimi istedim.

İlkokul sıralarında okuyarak pilot olmanın düşlerini kurardım. Bu hayalim gerçekleşmedi. Şu anda emekli memurum.

Marangozluk, oymacılık, Polis Memurluğu, Memurluk ve idarecilik yaptım. Her çalıştığım meslekte çeşitli önemli olaylar oldu ise de son çalıştığım kurumda bence; en önemli bir hatıramı anlatmak istiyorum:

Kütüphanedeki çalışmalarım ve " El Yazması Kitaplar"ın Çorum'da kalması için verdiğim çabalar neticesinde Bitlis Tatvan'a tayin edilme olayım beni çok yıktı. Fakat bu üzüntümün boş olduğunu zamanla gördüm.

Rabb'imizin izni ile Hacca gitmek nasip oldu, iki kitap daha yayımladım ve elinizde bulunan bu derginin çıkmasına vesile oldum. Mesleklerin insanlara sağladığı maddi avantaj olarak, evinizi geçindirecek, namerde muhtaç etmeyecek avanta-

YÜZYILIN FELAKETİ 8

jından başka, manevi olarak; sizin yaptığınız işlerle ilgili karşılaştığınız problemleri değerlendirirseniz avantajların neler olabileceğini hayat okulundan öğrenmiş oldum.

Yazı yazmaya beni kimse teşvik etmedi Kütüphane için hazırladığım kitap beni yazmaya teşvik etti. Yazılarım mahalli basında yayımlandı. Yazılarımdan dolayı bir ödül almadım; fakat kitapları ve bu dergi benim için en büyük ödüdür.

İdealim: Çorum'a tam teşekküllü bilgisayar ortamında bir kütüphane kazandırmaktır. Bu idealim yüzünden tayinim çıktı. Yayımlanmış çalışmamalarım bulunmaktadır.

Bakanlığa sunulmuş; "Alfabetik Türk ve Yabancı Yazarlar Fihristi" ve "Ne Nerede Başlıklı Arama Fihristi" basım için hazır beklemektedir. Yazılarım daha çok araştırma dalı ile makale türüdür. Tiyatro çalışmalarım, şiir ve hikâye denemelerim bulunmaktadır.

Benim okuyucularıma diyeceklerim şudur ki.

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

YÜZYILIN FELAKETİ 9

Doğru bildiğiniz konuları savunun. Bu savunmanız size belki tepkiler getirecektir. Bu tepkileri inceleyerek doğru olup olmadığını araştırın.

Çalışmalarım:
<https://gurselyayin.com>
corumlu2000@gmail.com

Zekai İŞLER

1956 yılında Osmancık'ta doğdum. İlk ve orta okulu Merzifon'da, liseyi (İML) Çorum'da bitirdim. İmam Hatip Neslinin idealizmine sahip bir kimseyim. Yüksek öğrenimimi İlahiyat alanında yaptım.

1980 yılından itibaren Çorum, Kahramanmaraş, ve Kocaeli'nde çeşitli lise, imam hatip lisesi, ticaret lisesi ve ilköğretim okullarında öğretmenlik yaptım.

Sporla aktif olarak ilgilendim. Voleybol oynadım. Futbol ve voleybol hakemliği yaptım. Kros çalıştım. 6000 metre Türkiye Kros Müsabakalarına katıldım. Güzel sanatlara ilgi duyarım. Eski sanatlarımızdan Hat Sanatı sevdiğim

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

bir daldır. Tiyatro ile özel olarak uğraştım. Çalıştığım lisede (Karamürsel Lisesi) ahşap Konak, Ah Şu Gençler ve Aile Bağları isimli üç önemli eseri sahneye koydum. Yönetmen olarak Ahşap Konak oyunu ile “Jüri Özel Ödülü” aldım.

Sivil toplum örgütleriyle yakından ilgilendim. Demokrasi kültürünün gelişmesinde; vakıf, dernek, klüp gibi kuruluşlara önemli görevler düştüğüne olan inancım beni daime bu kuruluşlarda faal (aktif) olmaya zorladı.

Cemiyeti ve 2002'de Halen Ensar Vakfı ile devam ediyor. Bu kurumlarda üye, yönetim kurulu üyeliği ve başkan olarak ülkemizin gençliğine eğitim yoluyla, fakir insanlarımıza da maddi olarak hizmet etmeye çalıştım.

Bu tür kuruluşları ve buradaki hizmetleri çok önemsiyorum. Şu an faal olarak öğretmenlik mesleğine devam ediyorum. Emeklilik dönemine kadar resmi olarak, emeklilikten sonra da fahri olarak eğitim faaliyetlerine devam edeceğim. Hedefim iyi, faydalı ve verimli insan yetiştirmektir. İnsana yatırımın her şeyden önemli

YÜZYILIN FELAKETİ 12

olduğuna inanıyorum. Bütün bunlara ilaveten de Çorumlu 2000 Dergisinde fırsat buldukça yazıyorum. Doğru olduğuna inandığım düşünceleri insanlarla paylaşmak istiyorum.

Dergiye emek veren bütün dostlara saygılar sunuyorum. Yayınevimizin basılmış ve sanal yayınlanmış dergilerinde karikatürleri bulunmaktadır

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

YÜZYILIN FELAKETİ 13

YÜZYILIN FELAKETİNİ YASADIM

Her şey;17 Ağustos 1999 Salı gecesi saat 3'ü 2 dakika geçtiği bir anda aniden başladı. İnsanı derinden etkileyen, korkutan uğultulu bir ses ve büyük bir sarsıntıyla birlikte derin uykularımızdan uyandırıldık.

Daha sonraları "Yüzyılın Felaketi" kabul edilen ve 45 saniye süren yer sarsıntısı bir bölgeyi yerle bir etmişti.

7.4 şiddetindeki depremi Kur'an-ı Kerim'in yedinci sure sinin dördüncü ayetinde şöyle anlatıyor:

"Araf Suresi 7 -4. Ayet nice memleketler var ki biz onları helâk ettik. Azabımız onlara gece leyin yahut gündüz istirahat ederlerken geldi."

Yüce Kitabın söz konusu ettiği "Helâk ettik " ifadesi şüphesiz ki; "hikmeti" tam bilinemeyecek bir muammadır. Anlam itibariyle hem geçmiş, hem de geleceği içine almaktadır. Çünkü "Kitab'ın" mesajı herhangi bir zaman dilimiyle sınırlanamaz. Aksine çağlar üstü özelliğe sahiptir.

YÜZYILIN FELAKETİ

14

Yani; tüm zamanlara yöneliktir. Nuh Kavmi, Semud Kavmi tarihte nasıl helâk olmuşsa, günümüzde ya da gelecekte herhangi bir kavim de böyle "helâk" olabilir. Gölcük'te ve diğer beldelelerde depremi yaşayan insanların zihinlerinde artık bir "helâk olma" olgusu yatmaktadır. Tarihi yazanlar bunu böylece "tarihe geçmek" durumundadırlar, bundan sonra hiçbir olay ya da kimse "helâk olduğumuzun" gerçeğini bizim zihnimizden silip atamaz.

Bizler; Kur'an-ın haber verdiği bu şiddete gece uyurken yakalandık. Bir insanın duyabileceği, hissedebileceği en büyük "korku" ile saniyelerce sallandık. Zamanın izafî olduğunu söyleyen Einstein (Aynştayn) çok haklıydı. Çünkü 45 saniye, bir asır kadar uzundu.

Aman Allah'ım! Ne dehşet şeydi o öyle! Koca bina önce yukarı zıplıyor, sonra da sağa-sola doğru yatıp kalkıyordu. Dışarıdaki ses bazen bir patlamaya, bazen kuvvetli bir rüzgârın uğultusuna benziyordu. Hayır! Kesinlikle bu ses benzeri [KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

YÜZYILIN FELAKETİ

15

olmayan korkunç bir sesti. Semud Kavmini "kuru otlara" döndüren sayha (çılgılık) böyle bir şey miydi acaba?

Şüphesiz bu olayın maddi-fiziki boyutu da Gözden uzak tutulmamalıdır. Fay hattı üzerine eksik malzeme ile yapılan evler, mimari hatalar, teknik bilgisizlikler ve de daha vahimi; aç gözlülükler, ihtiraslar... Üç kat izin verilen yerlere kitabına uydurulup beş kat çıkmalar vb. vb...

YÜZYILIN FELAKETİ 16

Sarsılmayla uyanır uyanmaz bir yere kıpırdamamız veya kaçmamız mümkün olmadı.

Şiddetin büyüklüğü hareket kabiliyetimizi kısıtlamıştı. Fakat korkuyla beraber bilincimiz yerindeydi. Bu gürültülü sarsıntı olsa olsa "Kıyamet" olabilirdi. Zaten daha sonraki günlerde hiç kimse bu olaya "deprem" değil de "sanki kıyamet koptu" diyerek ifade etmeyi tercih etti. Bu kavram belki de hadisenin büyüklüğüne uygun düşüyordu. Çünkü; bölge insanlarının hayatları boyunca şahit oldukları en şiddetli, en büyük olay şüphesiz ki 17 Ağustos 1999 depremiydi.

Depremden sonra korkunun üzerimizde oluşturduğu motivasyon ile o kadar hızlı hareket ettik ki; 45 saniyede bitirdiğimiz üç adet Kelime-i Şahadetten bile hızlıydık. Sanırım 3-5 dakika içinde hemen herkes sokakta yerini almış ve süratle evlerini boşaltmıştı.

İlk şaşkınlıktan sonra, bağırma, çağırma ve çığlıklar bitince etrafı derin bir sessizlik ve endişeli bir sükûnet aldı.

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

YÜZYILIN FELAKETİ 17

Ne olmuştu?
Bundan sonra ne olacaktı?

O anda elimizde kalan belliydi; Korku, endişe, panik, enkaz ve yokluk!

. Sonrasını kestirmek o an için güçtü. Sadece derin bir teslimiyet içinde:

"Görelim Mevlâ neyler..." Diyorduk....

YÜZYILIN FELAKETİ 18

Türkiye'miz; genç nüfusu ve hareketli tartışmaları ile canlı- kanlı (dinamik) bir ülkedir. Hemen istinasız her konuda insanlar tartışmalar içine girecek birbiriyle zıtlaşırlar.

Deprem konusu da böyle oldu. Kimileri olayın bütünüyle dini yorumunu yaparken, bazıları da fay hattına takılıp kaldılar. Müteahhitler de işin "sosu" oldu.

Hâlbuki kozmik âlemde her olay oldukça karmaşıktır. Ne gariptir ki; hiç kimse, bu olayın sosyal ya da ilâhi boyutlu olabilir mi? Diye sormadı. Sormaya kalkanlar da bir şekilde paylarını aldılar. Peki bir olaya farklı açılardan bakılması normal değil mi? Pekâlâ jeologlar fay hattından, inşaat mühendisleri binaların yapım teknikleri ve hataları yönünden Belediye yetkilileri müteahhitler açısından, din âlimleri de Allah'ın "Âlemlerin Rabb'i" oluşu, yani; yerlerin ve göklerin sahibi ve hâkimi olması sebebiyle "Allah'ın arzında" meydana gelen her hadisenin O'nun bilgisi dışında olmayacağı, fikrinden hareket ederek değerlendirebilirler

[**KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!**](#)

YÜZYILIN FELAKETİ 19.

Her türlü olaya, soğukkanlı bir şekil de ve mümkün olduğu kadar geniş açıdan bakmak faydalıdır

Biz depremin oluşundan itibaren bu tür değerlendirmeleri dinleyerek, okuyarak şaşkına düştük. Halen süren bu tartışmaları hatırlayıp yorumunu sizlere bırakırken ben hatıralarıma dönmek istiyorum.

Depremin oluşundan itibaren 3-5 dakika içinde istinasız herkes bizim apartman dışarı çıkmıştı. Bir anda yollar, kaldırımlar insan seline dönüştü.

Biz evimizin tam karşısındaki kaldırıma yerleştik. Bizim evler ile karşı evler arasında genişçe yol ve yeşil bir alan bulunuyordu. Yaklaşık 25-30 metrelik bir mesafe olduğundan oturduğumuz yer güvenli sayılırdı. Bütün komşular çok yakın oturuyorduk. Bazı durumları sonradan düşündüm. Galiba korkunun oluşturduğu bir içgüdüyle yakın duruyorduk.

10-15 metre uzaklıktan ve tam karşıdan evimizi seyrettiğimizde binanın her tarafı iyice

çatladığını, fakat yıkılmadığını gördük. O anda herkes herhalde aynı şeyi düşünüyordu. Yıllardır içinde yaşadığımız, acı- tatlı günlerimizin geçtiği, çocuklarımızı büyüttüğümüz ve dostlarımızı misafir ettiğimiz evimiz bize o kadar yabancıydı ki; onu acı bir tebessümle seyretmek ten başka elimizden bir şey gelmiyordu.

Kaldırımda üşümemize rağmen, beton üzerinde oturuyor fakat battaniye, kilim gibi şeyleri almak için evlerimize giremiyorduk. Hadi benim dairem dördüncü kattaydı, lakin zemin katta oturan komşum bile evine girmiyordu.

Bu duygular hızla zihnimizden geçerken hemen yanımızdaki apartmandan insan çıgııkları geliyordu. Gerçi hala ortalık karanlık olduğu için olup biteni iyi seçemiyorduk. Biz erkekler ani bir merakla çocukları ve kadınları bırakıp, yanımızdaki apartmana koştuk. O anda yakından gördük ki; 5 katlı ev 4 kat olmuş. Zemin kat tamamen çökmüş, bina yıkıldı, yıkılacak vaziyette yan duruyor.

Tehlike içindeki binadan büyük bir gayretle [KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

insanlar boşaltıldı. Onlarda evlerin karşısında kaldırıma toplandılar.

Bu arada herkes çöken iki dairede insan olup olmadığını soruyordu. Ev sahibi bir dairenin boş olduğunu, kiracılarının tatile gittiğini, fakat karşı dairede 5 kişilik bir ailenin evde olduğunu söyledi. (Şeref hoca)

Heyecan, telaş ve karanlık, biraz da (aslında çokça) komşuluk ilişkilerinin zayıflığı sebebiyle içeride insanların bulunduğunu anlamamız gecikmişti. Hemen evin etrafına dolaştık. İçeriden sesler geliyordu.

-İmdat!... Kurtarın bizi!... Lakin kimsenin bir şey yapması mümkün değildi. Elimizde ne balyoz, ne de demir kesici vardı. Hatta bir çakı bıçağımız bile yoktu. Evlere de giremiyorduk. Doğrusu çok zavallı bir haldeydik. Çaresizlikten da ha kötü bir duygu yoktur her halde. O an öyle düşünüyordum.

Yardım için gerekli araç- gereç temin edilmediği için sokak sakinlerinin telaşı, oraya-

buraya koşuşmalara devam ederken, başka semtten de gelenler oluyordu. Bunların içinden elinde küçük bir balyozla gelen Yusuf isimli genç hepimizi harekete geçirdi:

- Açılın, toprakları kazın, betonları atın, biriniz hastaneye haber versin, kurtarıcı çağırın! Filan diyordu. Bu arada duvarı kırmaya başlamıştı. Herhalde bir saat falan uğraştı, ama bir arpa boyu yol alınamadı. Yaklaşık olarak olaydan iki saat sonra bir kurtarıcı geldi. Bahçeyi kazarak bodrumdan girmeyi denedik olmadı. Sonra yan duvar kırıldı ve açılan delikten bir insanın zor sığabileceği bu delikten evin 16 yaşındaki erkek çocuğu çıkarıldı. Çocuk kan-ter içinde, toz toprağa bulaşmış haliyle elleri ve yüzü mosmor kesilmişti. Delikanlının enkazdan çıkması hepimizi o kadar mutlu etmişti ki, o sevinci anlatmam imkânsız. Bir anda herkes coşkulu bir alkış tufanı oluştu. Herkes sevincini alkışlarla dışa vurmuştu, orada müthiş; coşkulu bir gürültü vardı. Çocuk anne, baba ve

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

kardeşlerini soruyordu. Onlarında kurtulduğu söylenerek bir arabayla alelacele hastaneye gönderildi. Sonra diğerlerini bulmaya yöneldik. Geride 4 kişi kalmıştı. Fakat ne yazık ki; evdeki diğer insanlara ulaşamadı. Teknik imkânsızlıklar ile bu konudaki bilgisizliğimiz sebebiyle bir öğretmen hanımı ve 13 ile 19 yaşındaki iki kızı gözümüzün önünde, bağıra, bağıra ölüp gittiler.

İlk moral bozucu olay buydu. Çalışmalar 3 saat sürmüştü, bir özel kurtarıcı ile çevredeki halkın gayreti dışında hiçbir resmi yardım almamıştık. Etraf derin bir sessizlik kapladı. Herkes bulunduğu yere yığılmış kalmıştı. Sessizlik bir hayli sürdü... Bundan sonra yaşayacağımız yüzlerce "sükûtu hayalden" sadece biriydi bu sessizlik.

PETKİM YANIYOR

Çaresizliğin kahredici ıstırabını ilk dört saatte iliklerimize kadar hissettik. Sabahın ilk ışıklarıyla beraber umutsuzluk daha da arttı.

Her gün yapmaya alıştığımız sıradan, rutin şeyler bizim için lüks olmaya başlamıştı. Mesela;

bakkaldan ekmek, süt, gazete gibi şeyleri bulamaz olmuştuk. Ayrıca elektrikler kesilmiş, su boruları patlamış, umumi tuvaletler 2 -3 saat içinde dolarak pislik ve kokudan içine girilemez hale gelmişti.

Çevrede olup biteni anlamak için hem şehrim Öğretmen Muammer Aksoy ile yaklaşık iki saat süren bir şehir turu yaptık.

Bizim evden ayrılıp, 400 metre ilerideki çok katlı ve çok daireli bir apartmanın tamamen çöktüğünü, adeta, yerle bir olduğunu görünce işin vahametini anlamaya başladım.

Yıkıntıya bakarken aklıma deprem konusundaki bilgilerimizin yanlışlığı geldi. Ben; binaların temellerinden oynayarak yan yatacağını düşünüyordum, hâlbuki öyle olmadı. Çoğunlukla binalar birinci katlardaki kolonların kırılmasıyla yıkıldı.

Altında geniş iş yeri ve asmakatlı dükkânı bulunan binalar ise depremde yıkılma önceliği olan binalar olarak gözlemledim. Yan yatan binalar olmakla birlikte, genelde binaların ağırlık [KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

merkezine doğru, aynı istikamette çöktüğüne şahit oldum. Bütün duvarları dağılan, kolonları kırılan bina adeta " tost" gibi olu yordu yani altında ve üstünde kırılmamış bütün tabliyeler, ortasında ise kapılar, pencereler, duvarlar, eşyalar ve insanlar neler varsa.

Böyle yıkılan binalardaki en şanslı kişileri şüphesiz ki en üstte oturanlar oluyordu.

Benim gördüğüm ve hikâyesini ikinci bölümde anlattığım ilk enkaz evime 10 metre mesafedeki komşumun eviydi. Lakin 400 metre aşağıdaki bu gördüğüm enkaz korkunçtu. Koca bina hiçbir sağlam yeri kalmamacasına toz toprak yığını olmuştu. Enkaz üzerinde iki askeri araçla gelmiş yaklaşık 60 kadar "asker " vardı. Elllerinde kazma, kürek ha bire çalışıyorlardı. Bina çevresinde ise, enkaz altında kalanların yakınları büyük bir acıyla ah-ü fi-gan ediyorlardı ki; yürek dayanası değil.

Hemen içimizden yardım isteği belirmesine rağmen; "ne yapabiliriz" sorusu kursağımızda kaldı. Çünkü enkazın çevresini tutmuş olan askerler

kimseyi içeri salmıyordu. Bu durum tamamen diğer arkadaşlarının rahat çalışabilmesi içindi. Bir müddet seyrettik. Toz toprak ve acılarımız birbirine karışıyordu. Tanıdıklarımızı teselli ediyor "İnşallah kurtulurlar" diye duada bulunuyorduk.

Bir arkadaşım hıçkırıklarla ağlayarak bacanağı olan Öğretmen Faruk Beyin, kendisi, eşi ve üç kızı ile birlikte enkaz altında kaldığını söylüyordu. Bir başkası; anneannesinin evde olduğunu, bir diğeri ise; bir hafta sonra gelin olacak kız kardeşinin bulunduğunu, umutsuzca anlatıyordu.

Hikâyeler böyle uzayıp giderken elden gelen bir şeyin olmaması hepimizi toptan kahrediyordu. Bir şey dikkatimi çekti o an,"U-MUT". İhsanda hiç yok olmuyordu. "Umut", acının ve felaketin büyüklüğüyle eş değer sanki. Enkaz ne kadar kötüyse, o kadar da insanlara ulaşacağınızı hayal ediyorsunuz. Bu durumdayken umutsuzluk değil, elimizde bir aletin bulunmaması sizi kahrediyor. Yeterli alet-edevat bulunsa sanki bütün insanları bir bir toplatır. [KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

yacaksınız enkaz altından.

Ama olmuyor işte... Kahrolası çaresizlikten başka elinizden bir şey gelmiyor.

O anı tekrar yaşarken, depremden etkilenerek görüp duyduklarını "yaşam kavgası" başlıklı bir şiirle dile getiren öğrencim; Gamze Kuru'nun mısraları aklıma geliyor:

"Evsiz, barksız olanların,
Anasız, babasız kalanların,
Yaşam kavgası verenlerin,
Sorarım hali ne olacak ?"

Evet: "ne olacak bu insanlar?" 17 Ağustos üzerinden neredeyse 8 ay geçmesine rağmen soru güncelliğini koruyor.

Bir başka öğrencim Bahar Sapancı'nın bana ulaştırdığı anlamlı şiiri ise başka bir sorunu gündeme getiriyor:

"Sabah kalktım ki;
İnsanların bazıları evlerin altında,
Acı içinde bağılıyor, dışarıdakiler,
Nasıl dayanır insanın içi buna,
Nerede Kızılای, nerede söyleyin bana?"

Bu düşünceler içinde, yapacağımız bir şey olmadığı için yolumuza devam ettik. Sanki her durak, her istasyon katar katar acı ve ıstırap dolu idi. Üzüntümüz daha da arttı. Bu arada denize varmıştık. Her zaman gezip, temiz hava aldığımız, bize yaşamanın zevkini tattıran parklar, çay bahçeleri ve yaya yolları bulunan güzel sahilimiz perişan haldeydi. Yerler çatlamış, kaldırımlar bozulmuş, daha önce denizden çalınan dolgu alanların hemen tamamı tekrar denize karışmıştı. Büyükler: "Deniz verdiğini geri aldı" diyorlardı.

O güzelim parklar, çay bahçeleri ve bayramlarda kullanılan geniş tören alanı, bir kısmı denize karışmış halde tamamen bozulmuştu. Hatta at üzerindeki kocaman ATATÜRK HEYKELİ bile, kaidesiyle birlikte yarı yatmış şekilde denizin içindeydi.

Biraz daha ilerleyip buruna geldiğimizde daha korkunç bir manzarayla karşılaştık. İzmit-Derince arasında bulunan PETKİM tesisleri alev, alev yanıyordu. Sabahtan itibaren havada bir bulanıklık [KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

görüyoruz, fakat Petkim'in yanacağı aklımıza gelmemişti. Bu arada olup-biteni, herhangi bir iletişim aracından istifade edemediğimiz için ancak gözümüzle görünce anlayabiliyorduk.

Oldukça uzak olmasına rağmen, Cehennem gibi alevler insanı ürkütüyordu. Hele çıkan dumanlar güneşin parlaklığına bile engel oluyordu.

Sahilden tekrar ilçe merkezine doğru yürümeye başladık. Tanıdığımız dost ve arkadaşların evlerine bakıyorduk. Evler sağlam bazıları yıkık olabiliyor, fakat ortada kimseyi göremiyorduk. Herkes telaşla açık alanlara gittiği için biz harabeler arasında kâbus yaşı-yorduk.

Bu arada rastladığımız AKSA'da işçi olarak çalışan eski bir komşumuz; DİNÇKÖK'LERİN Elyaf ve Kimya Fabrikaları olan AKSA ve AK-KİM'de gaz tanklarının yerinden oynadığını ve tanklardan sızan gazların Altınova-Karamürsel istikametinde yayıldığını, bazı köylerinde boşaltıldığını söylemez mi?

Bir tarafta Cehennem ateşi, öte tarafta zehirli gaz ve her tarafta enkaz...

Gel de ölme!

Yine Gamze'yi hatırladım: "Ne olacak bu insanların hali? " diye düşündüm.

PETKİM'deki petrol tanklarından birinin alev alev yanışını Karamürsel sahillerinden seyrettikten sonra elemli gözlerle evin yolunu tuttuk. Etrafı kuşatan sisli-puslu hava içimizi karatmaya devam ediyordu. Evden ayrılalı yaklaşık olarak iki saat geçmişti. Doğrusu gece üçten beri ayaktaydık ve karnımızda iyice acıkmıştı.

Yol arkadaşım M. Aksoy ile sahildeki lokantaların birine oturup pide yedikten sonra yola koyulduk.

Yolun üzerindeki her yıkıntının yanında durup; "olmaz böyle şey..." diyerek aklımızın almadığı bu azim kuvvet karşısında; "Allah-Allah..." Diyerek hayretimizi ifade edip, o muhteşem gücün asıl sahibini hatırlıyorduk.

Bizim o zamanki halimizi gözleyen birisi kelimenin tam anlamıyla "ruhsal bir çöküntü" içinde olduğumuz hükmüne varabilirdi. Yani; bir [**KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!**](#)

nevi canlı enkaz gibiydik.

Yıllardır üzerinden gelip geçtiğimiz beton yollar, kaldırımlar adeta mukavva bir kutu gibi bükülmüş, kırılmış haliyle moralimizi bozu yordu. Uzayıp giden çatlaklar bizi de bir yere alıp götürüyordu. Önümüzdeki çatlakların enerjinin boşaldığı "Fay Hatları" olduğunu düşünüyorduk.

Yoldan giderken tanıdığımız herkese: "geçmiş olsun, bir zararınız var mı?" diye soruyorduk. 17 Ağustosunda takip eden 2-3 ay içinde bu cümleyi kaç kez tekrarladığımızı Allah bilir. Bazen de cümlenin sonuna "ölen- yiten var mı?" diye ekliyorduk.

Baştan beri bu olaylarda beni kahreden çaresizlikler olmuştur. Yine öyle oldu. Yolumuz üzerindeki yıkıntıların etrafında umutsuzca çabalayan insanları gördükçe "Ah ulan ah!!!" demekten başka bir şey gelmiyordu elimizden ve ben kahroluyordum bu yoksunluk tan dolayı. Aslında böyle eli kolu bağlı olmak, bir şey yapamamakla benim yapıma, karakterime aykırı bir durumdu. Mutlaka bir şeyler yapmalıydım, işe

yaramam gerekiyordu. Aksi halde vicdan azabı çekebilirim diye düşünürken, ilçe merkezine kadar geldiğimizi fark ettim. Burada yol arkadaşım M. Aksoy'dan ayrılıp bizim mahalleye giden bir başka arkadaşın arabasıyla eve döndüm. Daha doğrusu kaldırım- kondumuza döndüm.

Geldiğimde bizim hanım ile yandaki komşu hanımlar ve küçük çocuklar donmuş gibi oturuyorlardı. Yanımda getirdiğim pideleri onlara verdiğim halde korku ve üzüntüden ne hanım, ne de diğerleri bir lokma bile yemediler. Bir köşe bulup ben de oturdum. Kimsenin ağzını bıçak açmıyordu. Kızgın güneşin altında öylece garip garip otururken, benim çok değer verdiğim İHL Müdürü Mustafa Şahin Hoca ile oğlu Metin geldiler. Onların gelişi biraz canlanmamıza vesile oldu. Selamlaşma faslından sonra, yıkılan evin çevresinde tur atıp, depremin şiddetinden, tahribattan filan konuştuk.

Aslında; olayın boyutları hakkında fazla detaylı bilgimiz yoktu. Çünkü iletişim tam [**KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!**](#)

anlamıyla kesilmişti. Televizyon seyredemiyor, evde kalan radyolarımıza ulaşamıyorduk, telefonlar zaten kesilmişti, cep telefonları bile işe yaramıyordu.

Yeterli bilgi olmadığı için her zaman olduğu gibi fısıltı gazetesi devredeydi. Herkes birbirine; Değirmendere batmış, Gölcük yerle bir olmuş, Adapazarı haritadan silinmiş filan deyip duruyordu.

Merak içimizi kemiriyordu. O anda karar verdim. Dördüncü kattaki evime çıkıp radyo, battaniye ve saatimi alıp gelecektim. Bir cesaret işiydi. Kararımı açıkladığımda bizim hanım ve oradakiler şiddetle itiraz ettiler. Onlar konuşurken ben ani bir kararla, hızla koşup merdivenleri tırmanmaya başladım. Planladığım eşyaları aldım. Evin içi harp meydanı gibiydi. Dolaplar devrilmiş, ne kadar cam, porselen eşya varsa hemen hemen hepsi kırılmıştı.

Merdivenlerden o kadar hızlı indim ki; sanıyorum dünya rekoru kırmışımdır. Bu eve çıkıp-inme olayı küçük bir kesit. Hem de unutulmayacak cinsten bir kesit. Aslında basit gibi görünüyor ama

tam bir imtihan. Durduğunuz yer; insan ve korku olgusunun kesiştiği bir nokta. O anda bir insan olarak ne kadar zayıf ve korumasız olduğunuzu hissediyorsunuz. Diğer taraftan,"merak" saikiyle harekete geçiyorsunuz. Karşınızda ise, aşılması zor bir "korku" duvarı bulunuyor. Duvarı aştınız mı, kahramansınız.

Ben bir kahraman değilim, fakat korkakta sayılmam. İşte o temelleri oynamış, yıkılacağını sandığımız eve girip-çıkıttım. Merdivenlerden inip, apartman kapısından çıktığımda uzaktan yeşil Tipo marka bir araba bana yaklaştı. Arabanın içinde bir rehber ile biri kadın, diğeri erkek iki Hollandalı gazeteci vardı. Benimle konuşmak istediler.

Rehber Aracılığıyla daha önce deprem yaşıyıp-yaşamadığımı, neler hissettiğimi ve yardım alıp-alamadığımız gibi şeyler sordular.

Daha önce küçük şiddetle iki depremi Çorum ve İzmir'de yaşadığımı, hissettiklerimi ise anlatmamın mümkün olmayacağını, sadece "Aman Allah'ım! Dehşet bir şeydi..." diyerek ifade [KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

ettim. Yardım konusuna gelince; en ufak bir yardım gelmemişti. Hatta hiçbir resmi yetkili ile karşılaşmamıştık. Sahi nerede bizim Devlet yetkililerimiz diye, bir Devletimizin olduğu o anda aklıma geldi. Yere yığılmış bir sürü insana, bir "geçmiş olsun" bile denmemişti. Televizyonda söylemişseler de biz duymamıştık. Tabi ki; ben bunları Hollandalı gazeteci dostlarımıza söylemedim. Ne yani, koca Memleketi küçücük bir Hollanda karşısında rezil mi edecektim?

İçimden "kol kırılır, yen içinde ...", "biz bunu hallederiz" deyip: "Geldiler efendim, sordular, yardım aldık" falan diyerek konuşmayı bitirdim. **DEPREMİN İLK GECESİ**

Depremin ilk gecesi şüphesiz en zor ve uzun geceydi. Mevsim yaz olmasına rağmen geceleri üşütecek kadar serindi. Hatta sabaha doğru çığ düştüğü için yerdeki otlar ve ağaçların yaprakları ıslaktı.

Bizler ise; yine bütün komşularla beraber geniş bir bahçenin bir köşesine yığılmıştık. Herkes birbirine yakın duruyordu. Bu durumu daha önce

ifade etmiştim. Deprem olduktan hemen sonra kaldırımlarda insanlar adeta birbirlerine sokulmuşlardı. Ben bu davranışı "KORKU" motivasyonu olarak düşünüyorum. Korkuyorduk ve birbirimize yaklaşıyorduk, ya da içimizdeki korkuları böyle bastırıyorduk.

Gece olunca zeytin ağaçlarının altına uzanıp yattık. Herkes kendine taşı toprağı düzelterek bir yer yaptı. Bulabilen altına, üstüne battaniye, çarşaf gibi şeyler aldı. Bulamayanlar da özellikle erkekler ateş yakıp etrafında sigara içmeyi tercih ettiler. Öyle ya; ertesi gün resmi ya da gayri resmi hiçbir işimiz yoktu. Biz "battaniye" sahibi olan şanslı kişilerdendik. Bu şansı kendi kahramanlığıma (!) yani evimize girme cesareti göstermiş olmama borçluyduk.

Gece geç saatlere kadar konuşmaktan yorulduğumuz halde yine de gözümüze uyku girmiyordu. Sonra; yavaş yavaş sustuk. Artık kimse konuşmuyordu. Buna rağmen uyuyan da yoktu, çocuklardan başka. Yıldızları ve gökyüzünü
[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

seyrederken, belki de kendi kendimizle baş başa kalıp "nefis muhasebesi" yapıyorduk. Öyle ya; dün akşam ölmüş olabilirdik. Bu dünyadan borçlu gitmek, üzgün ve küskün ayrılmak da mümkündü. İnsanoğlu garip bir varlık. İyisi var, kötüsü var. İnsanlardan şöyle veya böyle incinmiş ya da bazılarını incitmiş olabilirdik. Bu sebeple helallik dilemeden çekip gitmek zordu doğrusu. Ama olmadı. İşte bize bir süre daha "mühlet verildi."

Bunları düşünürken; üzerimize yıkılacak bir çatı olmadığı için rahattık. Yer üzü için aynı şeyi söylemek mümkün değildi. 1-2 saatte bir hissedilen artçı depremler, özellikle kadınlara korku dolu "Kelime-i Şahadetler" ve "Kelime-i Tevhitler" okutturuyordu.

Ben bu deprem olayından sonra iki çeşit adama rastlamadım: Birincisi: "Hiç kahraman görmedim. Yani ben korkmadım; bu da ne ki, olur böyle şeyler, doğa kanunudur." Filan diye konuşan kimse hiç olmadı. Meydan okumak şöyle dursun; tam bir teslimiyet vardı. İkincisi: Allahsız adam görmedim. Herkes tam anlamıyla iman sahibi idi.

Daha önceden tanıdığım "Din konusunda soğuk tavırlı kimseler bile, sık sık Allah'tan, Peygamberden bahsediyordu.

Yani insanoğlunun acizliğine bütün çıplaklığıyla şahit oldum.

Belki de; 17 Ağustos olayına "felaket" değil de "kıyamet" deyişimiz bundandır.

Artçı depremler devam ediyordu. Bizim hissettiklerimizin dışında radyodan öğrendiğimize göre; 300 civarında sarsıntı olmuş, her sarsıntıdan sonra uzman (!) Arkadaşlarımız sarsıntının şiddetini tespit ediyordu. Yok! 3 şiddetinde; hayır en az 4,5 vardır diye tartışmalar sürüp gidiyordu.

Böylece zor şartlar altında, korku ve soğuk içinde sabah ettik. Meğer evlerimiz ve yataklarımız ne büyük nimetmiş de biz farkın da değilmiz. Güneş doğmadan önce öğretmen arkadaşım Senai Bey ateş yakmıştı biraz ısındık. Güneş doğduktan sonra çoluk, çocuk kalktılar ve mütevazı yiyeceklerle kahvaltılar yapıldı. Ben; sadece çay içiyordum ki, komşulardan birisi benim [KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

arandığımı söyledi. Bunu söyleyenler bahçenin öteki ucunda kümelenmiş bir gruptandı. Koşarak gittim. Birisi beni sorduğunu ve aşağıya doğru gittiğin söyledi.

Hanıma haber verip, tepedeki bahçeden hızla evimizin istikametine koşmaya başladım. Bu da ayrı bir heyecan; felaketin oluşundan itibaren yerli komşularımızın akrabaları arayıp, sordukça bizim gibi yabancılar bir garip oluyorduk. İşte sonunda bizi de arayan, soran olmuştu. Bu bizi heyecanlandırdı.

Gelenler; Babam, Kayınpederim, Kız kardeşim, eniştem ve Kayınbiraderimdi. Onların gelmesiyle bizde bir canlanma oldu. O cesaretle tekrar eve çıkıp yiyecekler, çay malzemeleri falan aldım. Kaldırım üzerinde sanki piknikteymiş gibi güzel bir kahvaltı yaptık ve hatta misafirlerimize evin önünde ki incir ağacından taze incir kopararak ikram ettim. Bundan sonra; misafirlerimizin maceralarını dinledik. İstanbul yolu kapalı olduğu için, Düzce'den sonra Karadeniz istikametine yönelmişler, ta sahile ulaştıktan sonra eski ve

bakımsız bir yoldan Kocaeli'nin Kandıra İlçesine, oradan da İzmit üzerinden Gölcük ve Karamürsell'e gelmişler. Adım adım ilerleyen bir trafik, uykusuz geçen bir geceden sonra sanırım; bizi sağgörünce yorgunluklarını unuttular. Sonra erkek milletiyle etrafı gezdik. Gör-dükleri karşısında donup kaldılar.

Eğer bu köşenin okuyucuları varsa; bugün (bu sayıda) biraz onlarla konuşmak ve kendilerine maruzatımı arz etmek istiyorum.

ÇORUMLU 2000 Dergisinin elinizdeki bu sayısı ile "Deprem Anılarının" 6. yayınlanmış olacak. Zaman ne kadar hızlı geçiyor. Bir bakıyorsunuz beş sayıyı geride bırakmışsınız. Pekâlâ, biz bu beş sayıda ne yaptık, neler anlattık. Doğrusu bizzat yaşadığım, içinde bulunduğum bir olayı kaleme almak, sözcüklerle ifade etmek o kadar kolay olmadı. Bunun benim "iyi bir yazar" olmamam dışında bazı sebepleri daha var.

Önce bu yazı serisine başlama düşüncemden söz edelim. 99 yılının Kasım ayı başlarındaydı.

[**KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!**](#)

Çorum'a yeni dönmüştüm. O günlerde Gazi Caddesinden aşağı doğru yürürken Saat Kulesi civarında; elinde dergi dolu siyah çantası, yılların izleri üzerinde çokça belli olan gür, beyaz sakalı ile Çorum'un (şehir sınırları içindeki) Evliya Çelebisi Mahmut Selim Beyle karşılaştım.

Kitapseverliğimiz dolayısıyla eskiden bir tanışıklığımız vardı. Selam ve kucaklaşmadan sonra oralarda bir yerde oturup, çayla karışık sohbet ettik. O gün için "deprem" sıcak bir konu olduğundan ve 17 Ağustosun izleri üzerimde taptaze dururken, haliyle sohbetin konusu da bu oldu. Ben acıklı ve heyecanlı bir ses tonuyla ha bire "depremi" anlatıp duruyordum. Beni sabırla dinleyen Mahmut Bey kısaca konuşup "bunları bizim dergide yaz..." dedi. Bir müddet tereddütten sonra "olabilir" dedim.

Yaklaşık bir ay sonra benim anıların I. Bölümü dergide yayınlanmıştı ki; Çorum Hakimiyet Gazetesinde bir haber gözüme ilişti. Çorum İlahiyat Fakültesinden Yrd. Doç. Dr. Naci Kula Beyin "Deprem" konulu bir konferansı

duyuruluyordu. Merak ettim. Acaba Naci Bey depremi içinden yaşamış bir kimse miydi? Yoksa deprem bölgesinde yaptığı bir araştırmayı mı aktaracaktı?

Konferans öncesi kendisiyle görüştüm. Naci Bey bir araştırma yapmış ve gözlemlerini ilmi kriterlerle yorumlayarak bir sonuca ulaşmıştı. Yaklaşık bir saate yakın sohbetimiz sonunda, birçok konuda ortak mutabakata vardığımızı gördüm. Sağduyu sahibi, düşünen ve hayata sağlam yerden bakan insanlar için" aklın yolu birdi..."

Din psikolojisi alanında da doktora sahibi olan hoca, bizzat deprem bölgesini bütünüyle gezerek Yalova, Gölcük, Sakarya ekseninde 120 kişiyle bire bir sohbette bulunmuş, yüzlerce kişiyle de çeşitli vesilelerle gözleme dayanan ilişkileri olmuştu.

Naci Beyle görüşmemizden sonra kendisine; Hocam "depremi siz yazmalısınız" dedim. O da "hayır" dedi. "Sizlerin yani, depremi bizzat yaşayanların anlattıkları ya da yazdıklarından [**KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!**](#)

hareketle bizler bir sonuca varıyoruz. Asıl materyal sizlersiniz. Mutlaka yazın, bu tür olaylarda yazılı belgelerin olması çok önemli" diyerek beni teşvik etti.

Böylece bu yazı serisi başladı ve devam ediyor.

Gelelim benim cepheme:

Öncelikle; sözlü anlatımdaki heyecanı yazılı anlatımda bulamıyorum. Yani; yazı ile ifa de zor şey, ya da ben beceremiyorum. Sonrası benim için psikolojik bir yönü oluyor, her sayıda yazmak için uğraştığım bir iki gün kâbuslar yaşıyorum. Olayı yeni baştan kare kare tekrar hatırlamak insanı mahvediyor. Buna rağmen şu ana kadar yazılan beş bölümde, depremin 24 saatini anlatmaya muvaffak oldum. Bence en önemli zaman dilimi kesinlikle 24 saatti. Ondan sonrakiler birbirinin aynısı, rutin şeyler olarak sürüp gidiyor.

Ayrıca; ben bu zamana kadar yazılan bölümlerde pek fazla yoruma girmedim. Sadece gördüğüm, şahit olduğum, duyduğum olayları yansıttım. Bu hususta yorum okuyucunundur.

İzniniz olursa; anıları burada keseceğim. Ancak benim deprem sonrası Gölcük'te Sivil Toplum örgütleriyle yardım çalışmalarım oldu. 15 yıl ekmeğini yediğim bir bölgenin insanlarına vefa borcumu ödemek, vicdanen rahatlatmak için bir de, bak "deprem oldu, zoru görünce kaçtı gitti " dedirttirmemek için iki aya yakın toz toprak içinde hizmet ettim. Bir iki sayıda onlardan bahsederek, bu bahsi burada bir daha Cenab-ı Rabb'ül Alemlerinin bu Millete böyle acılar göstermesin dileğiyle kapatıyorum. Görelim Mevlâ'm neyler...

GÖLCÜK DEPREMİNDE YIKILAN EVLERE İNAT, DİMDİK AYAKTA DURAN BİR ŞAHSİYET: METİN TAVUKÇUOĞLU

O harp meydanına otağını kurmuş soylu bir komutan gibiydi. Lakin bildiğimiz komutanlardan oldukça farklı bir görünüme sahipti. Ne mağrur bir duruşu, ne de söz ve davranışlarıyla etrafındakilere hâkim olma arzusu vardı. Tam tersine hafif, pürüzsüz tonlu sesi ile daima ciddi bir tavır
[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

içindeydi. Sürekli meşguldü, bir şeyler yapılmasını istiyordu, fakat buyurgan değildi.

Metin Abi Marmara Depreminde felaketin odak noktası olan Gölcük'e çadırını kurmuştu. Kendi çadırının oraya kurulmasına vesile olan "Hakyol Vakıf"nın Kadıköy temsilcisiydi. Ayrıca kişilik olarak Hakyol kelimesinden ilham almış Hak Yolunun bir eriydi. Ama o bir komutandı yani orada yapılması gereken her şeyden sorumlu bir insandı.

En büyük silahı tevazu olan bu değerli şahsiyeti ben 17 Ağustos felaketinin ikinci haftasında tanıdım.

Biz beş kişilik bir arkadaş grubuyla Gölcük sahilinde kurulmuş sivil yardım ekiplerini dolaşıyorduk. Amacımız uygun bir ekiple yardım çalışmalarına katılmaktı. Kavaklı Sahilinden Gölcük Belediyesi Kongre Sarayına kadar ulaştığımızda istediğimizi pek bulamamıştık. Fakat Kongre Sarayının yanında kurulmuş olan Hakyol Vakıf yardım çadırı ilgimizi çekti. Hemen gidip konuştuk. Konuştuğumuz kişiler isimlerini

sonradan öğrendiğimiz Metin Bey ile Salih Beydi. Kendilerine Gölcük ve çevresini iyi tanıdığımızı ve yardımcı olmak istediğimizi belirttik. Metin Bey İstanbul, Salih Bey de Bursa'dan geldikleri için, bu isteğimizi memnuniyetle kabul ettiler.

Öylece çalışmaya başladık. Hemen arkadaşlarla Gölcük haritası üzerinde beş bölge çizip, kendi bölgemize giren mahallelerde ihtiyaç tespitine başladık. Bize verilen araçlarla önce tespit yapıyor, sonra ihtiyaçları insanlara ulaştırıyorduk.

O günlerde çadır kentlerin ihtiyaçları daha kolay temin ediliyordu. Herkes çadırda ve toplu olarak bir bölgede olduğu için yardımlar o noktaya yöneliyordu.

Biz evleri yıkılmayan ya da az hasarlı olduğu için evlerine yakın durmak isteyen insanlara ulaşmak istiyorduk. Su, sabun, ekmek, peynir, zeytin, çocuk bezi, süt vb.. Ne ihtiyaç varsa tespit edip onu merkezimize bildiriyorduk. İsim isim bilgisayara kaydedip poşetlere doldurduğumuz malzemeleri vatandaşlarımıza götürüyorduk. Bu iş

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

o kadar yoğun oluyordu ki, toz toprak içinde terliyor, yoruluyor fakat çok mutlu oluyorduk. Herkes bize "Allah Razı olsun" duasında bulunuyor, yakamızdaki "Görevli" yazısını okuyup sürekli teşekkür ediyorlardı.

Metin Bey, arkadaşlarıyla birlikte depremin ikinci günü yani 18 Ağustosta Gölcük'e gelmişlerdi. Bir sivil toplum hareketiydi. Kızılay ise beşinci gün ancak gelebilmiş, iki günde kendine yer bulup yerleşebilmişti. İlk günden itibaren Ankara ve İstanbul Büyük Şehir belediyeleri bölgeye her gün binlerce ekmek gönderiyordu. Bu ekmeklerin iki bini bizim çadıra geliyordu. Ayrıca diğer dini vakıf ve dernekler de yardımlarını bizim çadıra ulaştırıyorlardı. Biz kuru gıda, giyecek, kahvaltılık peynir, zeytin haricinde sabah çaylı kahvaltı, akşam sıcak yemek veriyorduk. Yaklaşık olarak günde 2 bin kişi kuyruğa giriyor ve iki çeşit sıcak yemek yiyordu. Ben şahsım adına o insanlara sabah, akşam yemek dağıtmaktan, sürekli kepçe sallamaktan büyük haz duyuyordum.

İnsanların aç gözlülük yapıp bir yerine, iki, üç yerine altı kişilik yemek istemeleri, ayrıca kuyruklarda itişip, kakışmaları, sıra kavgaları yapmaları bile şevkimizi kırmıyordu.

Günde birkaç saat uykumuz oluyordu. Çünkü gece gelen malları çadırlara indiriyor, gündüz ise dağıtıyorduk. Bitkin halde ama şikayetsiz yatağa uzandığımızda : "Bu Millet ne kadar asil bir Millet, bilmediği, tanımadığı insanlara tonlarca yiyecek, içecek gönderiyor..." diye düşünürken, yardım alanlara baktığım da; bir ekmek lazımsa üç istiyor, yağma ediyor, kapışıyor ve gözleri doymuyor, bunları gördükçe kahroluyordum. Nasıl kahrolmam? Çöplükler dağ gibi ekmek yığınlarıyla dolup, her taraf pet şişe ve yiyecek artıklarından kokmaya başlamıştı. Öte tarafta enkaz altındaki cesetlerin kokuları ağzımıza, burnumuza taktığımız maskelerden bile süzülerek bizi rahatsız ediyordu.

Pislik, rezillik ve israf diz boyu...işte bunlar beynimden dilime geldiğinde şikayet edecek olsam, Metin Abi imdadımıza yetişiyor ve diyordu
[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

ki: "Hocam! Bunlar yaralı insanlar, büyük bir korkudan çıktılar, geleceklerini göremiyorlar, emniyet duyguları yok oldu... onlara karşı sabırlı ve sevecen olmalıyız vb..." Evet böyle diyor ve sürekli çalışmamızı hem de sabırla, inatla, sevgiyle iş görmemizi sağlıyordu.

Gün boyu mübalağasız 3-5 dakikada bir "Metin Abi" diye bağırın birileri oluyor, ya bir şey istiyor, ya da ne yapması gerektiğini soruyordu. İkide bir "Metin Abi telefon..." diye bağırın, bilgisayar uzmanı küçük kardeşimiz Bilal bile onu yıldırıyordu.

Kısacası Metin Bey, bitmez, tükenmez enerjisiyle çalıştı... çalıştı... çalıştı... karakterine uygun olarak herkese oldukça nazik davranıyordu. 45 gün boyunca hiç öfkeli ve kızgın bir tavrına şahit olmadım. Adam eksiğinde kepçeyle yemek dağıtıyor, su veriyor, yerlerden çöp bile topluyordu.

Karadeniz insanının kendisine mahsus ani çıkışları ve heyecanları vardır. Metin Abi; Rize kökenli olmasına rağmen kendisinde bu Karadenizlilik özelliklerini görmedim. Ve kendi

kendime şöyle hüküm verdim: "Metin Bey aldığı tasavvuf terbiyesi ile ırki özelliklerini yenmiş."

Değerli okurlar; işte yüzyılın felaketinde böyle nice isimsiz kahramanlar sadece "Allah Rızası" için seferber olmuştu...

METİN AĞABEYİN HAZİN SONU

Gölcük merkezinde "Hak Yol Vakfı" adına yardım çadırı kurup 45 gün boyunca gece, gündüz hizmet veren değerli insan Metin TAVUKÇUOĞLU'NUN "Hazin Sonu" bu sayıda anlatacağız!

"Hazin Son" gibi dramatik ve etkileyici bir cümle ile biten yazıyı okuyunca bizim; Mahmut Selim Bey öldü mü yoksa? Diye sormaz mı? Allah geçinden versin bu soruda beni etkiledi doğrusu. Etkisizleştirme, yok sayma, atıl hâle getirme de bir nevi "öldürme" değil midir? Galiba öyle oldu dedim içimden.

Gerçekten Metin Bey ölmedi. O öyle kolay ölecek bir kimse değil. Allah bundan sonra da uzun [**KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!**](#)

ve hayırlı ömürler versin kendisine. Lakin Metin Bey bir buçuk aylık geceli, gündüzlü yorucu hizmetinin karşılığı olarak: Resmen kovuldu. Evet; aynen böyle oldu. Kendisine gösterilen resmi bir yazı ile 2 gün içinde çadırlarını sökecek, bulunduğu yeri terk etmesi istendi. Neden? Niçin? Dünya durdukça bu olayı anlatmaya gönlüme ve zihnime hüznün veriyor. Maneviyatım yıkılıyor ve düşündükçe, hatırladıkça "iç buhranlar" geçiriyorum.

Çadırda hizmet veren herkes öyle olmuştu. O gece Metin Ağabey herkesi çadırda toplamış ve bizlere yardımımızdan dolayı teşekkür etmişti. İki gün içinde çadırlarımızı söküp yardım faaliyetlerimizi durduracaktık. Nasıl şoke olduğumuzu anlatamadım. Hepsinin gözleri doldu, boğazları düğümlendi, dokunsan ağlayacak çocuklar. Metin Bey dengeli bir insan, sözünü ölçüp, biçip konuşuyor. Hiçbir kurum ve kişiyi töhmet altında bırakmıyor. Neden ağabey? Diyenlere, kısmet bu kadarmış... Diyor. Başka kardeşlerimiz devam edecek diyor...

Garip olan şu; hiçbirimiz bir ücret karşılığı olarak orada bulunmuyoruz. Hatta birbirimizi bile isimler dışında yeterince tanımıyoruz. Çünkü sürekli hizmet verdiğimizden dolayı hemen hiç konuşma fırsatımız olmuyordu. Fakat; gözlerimiz ve hislerimiz bizi bir noktada odaklandırıyordu; Allah rızası için ihtiyaç sahiplerine yardımcı olmak.

O; unutulmaz gece herkes adına konuşma yapan; Almanya'dan deprem bölgesine gelmiş ve tesadüfen bizim ekibe katılmış olan ve herkesten çok çalışan Mustafa isimli bir genç, hepimizin duygularına tercüman olup, gözlerimizi yaşarttı.

O gece sabahında yavaş yavaş toplandık. Akşam ise son yemeğimizi verdik. Yemekten sonra Metin Bey, eline aldığı megofonla, bazı televizyonlarda yayınlanan kısa bir konuşma yaparak vatandaşlara, yetkililerin isteği üzerine çalışmalara son verileceğini, bundan böyle burada yemek ve yardım çalışması olmayacağını anlattı. Konuşması biter bitmez bir kıyamettir koptu. İnsanlar bağır-
[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

maya, çalışmaya başladılar. Gürültüler o kadar arttı ki, 500 metrelik alan içinde canlı yayın yapan bütün özel televizyon kameraları bizim çadırın önüne geldiler.

Metin Bey; ikinci bir konuşmayla vatandaşları sükûnete davet etmesine rağmen insanlar çıldırmış gibiydi. Hayatımda böyle öfkeli insanlar görmemiştim. Lakin bu görüntülerin hiçbirisi herhangi bir kanalda yayınlanmadı. O geceyi uykusuz ve tatsız geçirdik. Sabah erkenden büyük olgunlukla elimizde kalan malları dağıtıp, direkleri söktük, çadırları katladık, çevredeki insanlarla helalleşip, veda ettik.

Hemen yanımızda küçük bir çadırda ikamet eden yardımsever Amerikalı genç bir karı koca vardı. Bir gün orada bulunan 2 tonluk plastik su depomuz devrilmişti. İnsanların yardımıyla zor, şer ağaç ve taşların üzerine yerleştirdikten sonra kırılan bütün musluklarını onarmak Amerikalı dostumla bana kalmıştı. Ben İngilizceyi, o da Türkçeyi bilmiyorduk fakat evrensel bir dil ile ve "Muhtaç olana yardım etme" gibi insani bir duyguyla öyle

güzel anlaştığımız ki; bir, iki saat uğraşıp aletsiz, edevatsız muslukları tekrar eski haline getirmiştik. Amerikalı dostumun adı Corc muydu, yoksa Cek miydi? Ya da her neyse veda için el salladığımda öyle mahzun olmuştu ki, anlatmam imkânsızdı...

Hâlbuki biz Gölcüklü depremzedeler için kışın neler yapacağımızı, Ramazan Ayında iftar yemeklerini nasıl pratik ve hızlı bir şekilde dağıtabileceğimizi düşünüyorduk. Her şey akim kaldı... Metin Ağabey burada bir semboldü. Belki de herkes tek tek ona benziyordu, hizmet farkıyla İstanbul'dan çoluk, çocuğunu ve rahat yatağını bırakarak gel, tozun, toprağın içinde gece, gündüz demeden günlerce uğraş didin. Bir karşılık beklemeden çalış, çabala sonra da itil, kakıl.

Müsterih ol Metin Ağabey. Eminim ki, bir "teşekkür" senin şevkini artırır, moralini yükseltirdi. Ama sen "insanların en hayırlısı, insanlara hizmet edenler" olduğunu bilen; mütevazı, gösterişsiz bir insansın. Yaptığın işin ecrini ve zerre kadar hayrın zayi olmayacağını [KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

biliyorsun. Allah senden razı olsun. ben şahit olarak senin ve senin gibi nicelerinin; Salih Hocamın, Bekir kardeşimin, Nevzat ağabeylerin, Kemal, Hüseyin, Aladdin, Cemal, Nuri ve Faruk hocaların, Dr. Osman kardeşimin, Elif ve Emel hanımların, ismini sayamadığım bir sürü gencin önünde, hem bir depremzede, hem de sivil toplum mensubu bir yardımsever olarak saygıyla eğiliyorum. Sağ olsunlar. Var olsunlar.

YARDIM EKİPLERİ / ZİYARETÇİLER

Anadolu yarımadası üzerinde depremler hep olagelmıştır. Lakin” 17 Ağustos 1999 Marmara Depremi”nden sonra “Deprem olgusu” bir daha unutulmamak üzere Türkiye'nin gündemine girmiştir.

17 Ağustos 1999 depremi resmi/ sivil hemen herkesi hazırlıksız yakalamıştı. Belki bu çapta bir felâket akla gelmediği için, bazı müdahalelerde geç kalındı. Bunu anlamak mümkün, fakat işi “yardım” olan bazı kuruluşların “şaşkın ördeğe” dönmesini anlamak zor. Meselâ; Kızılay ın yozlaşması, çıkar

sağlanan bir kurum haline gelmiş olması, eski bir Kızılaycı olarak beni kahretti. Halkımız ise yerinde tepkisini gösterdi.

Gölcük ve diğer felâket bölgelerinde bütün olumsuzluklara rağmen güzel şeyler de oldu. Dayanışma, yardımlaşma ve acıları paylaşma en üst düzeyde gerçekleşti. Felâketin olduğu andan itibaren, kamu kuruluşları, sivil toplum örgütleri, politikacılar ve sanatçılar vb. seferber oldular. Ziyaretler ve yardımlar aralıksız devam etti.

Benim tespit edebildiğim şahıs ve kurumlar şunlardı;

Önce 17 Ağustosta Gölcük'e gelen yardım ekipleri:

İnsan Hak ve Hürriyetleri Derneği (İHH), Mazlum-Der, Hak Yol Vakfı. KESK (Kamu Emekçileri Sendikası), Marmara Işık Dershaneleri, İnsan Kaynağını Geliştirme Vakfı, Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği (!), ETT (Avrupa Türk Telekom), Kızılay, Tekel, İstanbul Büyük Şehir Belediyesi, Ankara Büyük Şehir Belediyesi, Dünya [KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

Kiliseler Birliği, Türk Protestan Kiliseleri Birliği, Gölcük Belediyesi, Adana, Seyhan, Siirt ve Söke belediyeleri vb.

Gölcük halkının özellikle; Ankara, İstanbul belediyeleri ile Mazlum-Der, İHH ve Hak Yol Vakfını unutmaları mümkün değildir. Geç kalmakla beraber Kızılay ve haberleşme hizmetlerinden dolayı ETT de kayda değer hizmetler vermişlerdir.

Ziyaretçiler de şunlardır:

Süleyman Demirel, Yaşar Okuyan, Recai Kutan, Metin Bostancıoğlu, Lütfi Doğan, Musa Uzunkaya, Vecdi Gönül, Ahmet Taşgetiren, Abdulkadir Aksu, Yaşar Dedelek, Suna Yıldızoğlu, Nurseli İdiz, Yonca Evcimik, Seda Sayan, bütün TV kanalları ve İngiltere'den Yusuf İslâm.

Sonuç olarak, bu yazı serisini burada bitirirken şunları da belirtmek istiyorum:

İsteğimiz dışında büyük bir felâketin şahidi olduk. Şahsım ve ailem adına büyük kayıplarımız oldu. Ama Allah'a şükür bugün hayatta bulunuyoruz. Ölenlere Rahmet diliyorum.

YÜZYILIN FELAKETİ 58

Övündüğüm şey; felaket sonrasında korkarak hemen bölgeyi terk etmedim, yani kaçmadım. Tam elli dokuz gün elimden geldiğince deprem bölgesinde felâket zedelerine yardımcı oldum. Bu yardımım kişisel, amatörce bir yardım olmayıp, bir sivil toplum örgütüyle beraber yapılan profesyonel bir çalışma olmuştur. Ben şahsen bu çalışmaların içinde bulunmakla on beş yıl boyunca yaşadığım bir bölgeye ve oranın insanlarına karşı vefa borcumu ödemiş olduğumu düşünüyorum.

Son olarak, yaklaşık olarak on sayıdan beri Çorumlu 2000 Dergisinde duygu ve düşüncelerimi anlatmama vesile olan fedakâr ve vefakâr insan, kadirşinas ağabeyimiz M. Selim Gürsel'e teşekkür ediyorum.

Allah C.C. nasip ederse hayatın başka renkleriyle ve güncel konularla zaman zaman karşınızda olacağım.

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

